

Köszönet illeti meg az UNESCO-t azért, hogy az ISO/TC 37 munkacsoport idevágó kiadványait világméretben terjesztette. Különös figyelmet kell azonban fordítanunk azoknak az új terminusoknak a megalkotási és elterjesztési módjára is, amelyek tekintetében a nemzetközi szabványosítási törekvések még nem bizonyultak eléggé hatékonyaknak.

/Babel, 21.k. 1.sz. 1975. p.16-20./

Tarnóczy Lóránt

OKTATÁS, KÉPZÉS

Logikai vázlatok a könyvtári információkeresés oktatásához

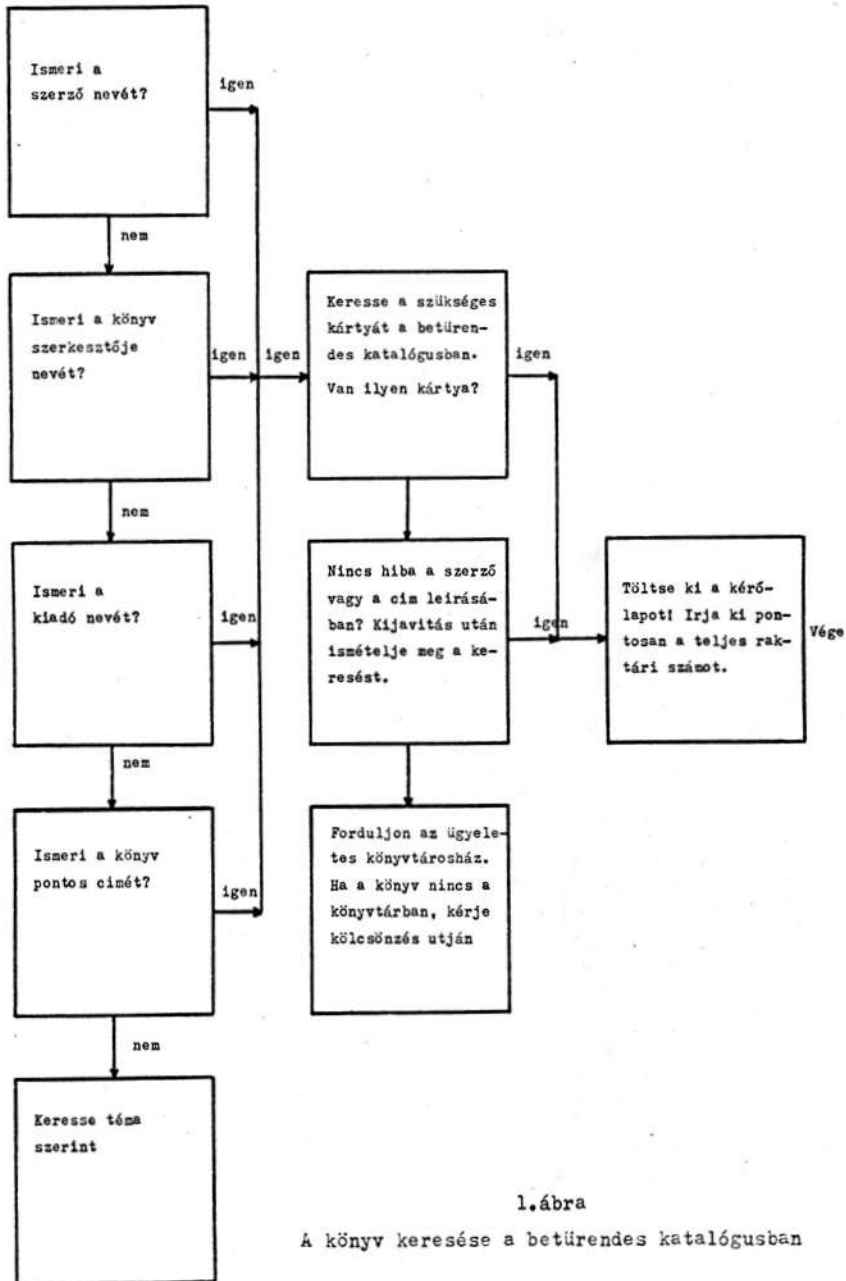
A könyvtárosok egyik fontos feladata, hogy megtanítsák az olvasókat a katalógusok, kartotékok, a könyvtári tájékoztató rendszer minden egyes részének önálló használatára. Mivel az olvasó a könyvtárban a számára szükséges információt keresi, ezért célszerű az olvasókat éppen a keresésre megtanítani.

A logikai vázlatok kidolgozását néhány éves előkészítő munka előzte meg a Lett Köztársasági Tudományos-Műszaki Könyvtárban. A kutatómunka tárgya az olvasói cselekvések sorrendje volt egy ismert könyv keresésekor a betürendes és a szakkatalógusban. A logikai vázlatokban olyan kérdések szerepelnek, amelyekre a válasz csak "igen" vagy "nem" lehet. /A választól függő további utat nyíl jelzi./

A betürendes katalógusban négy alapkérdést fogalmaztak meg a könyvek keresésére, amelyek közül a legmegfelelőbb kiválasztásával lehet kezdeni a keresést /1.ábra/.

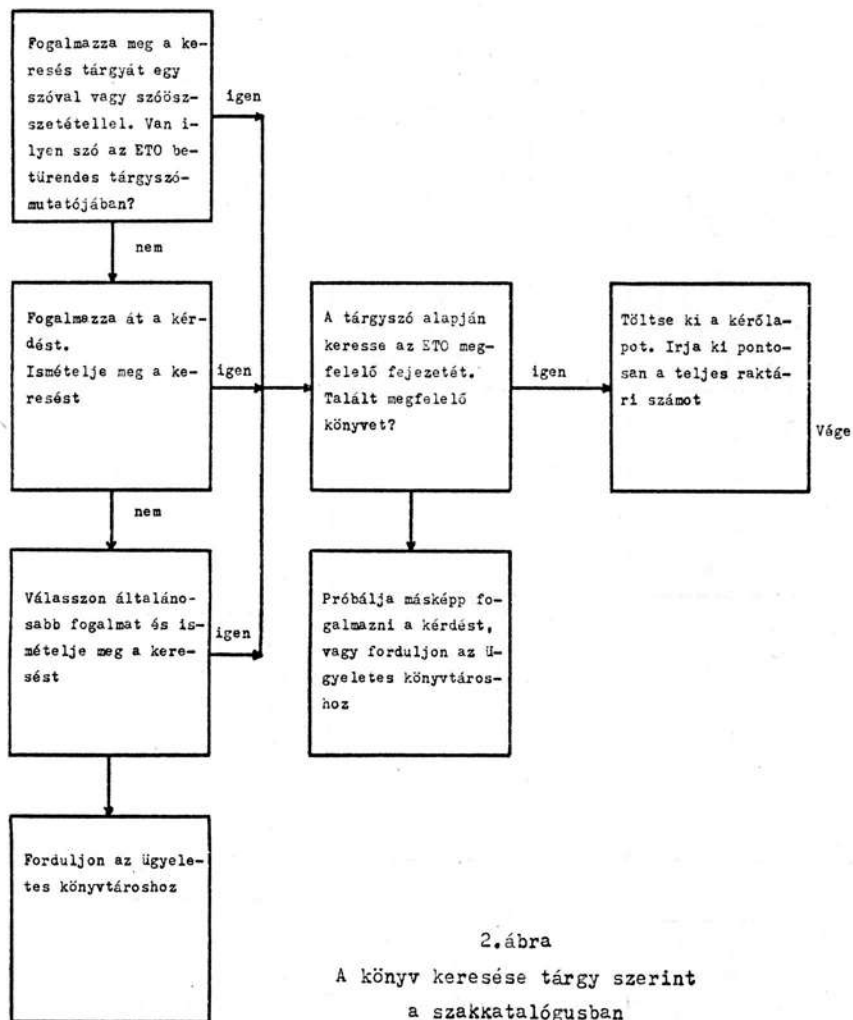
Valamivel bonyolultabb a keresés a szakkatalógusban. Itt a keresési rendszer kezdetére nem sikerült olyan algoritmust kidolgozni, amelyben a kérdésekre egyértelmű "igen-nem" válasz adható. A logikai vázlat /2.ábra/ két alapvető folyamatot tartalmaz: a keresés tárgyának meghatározását és ennek keresését az ETO betürendes tárgymutatójában.

A bibliográfiai kiadványokban való kereséshez két logikai vázlat készült. Az előzőektől eltérően itt nem szerepel mindenütt kérdés, hanem sok esetben a vázlat ad a keresés sorrendjére vonatkozó

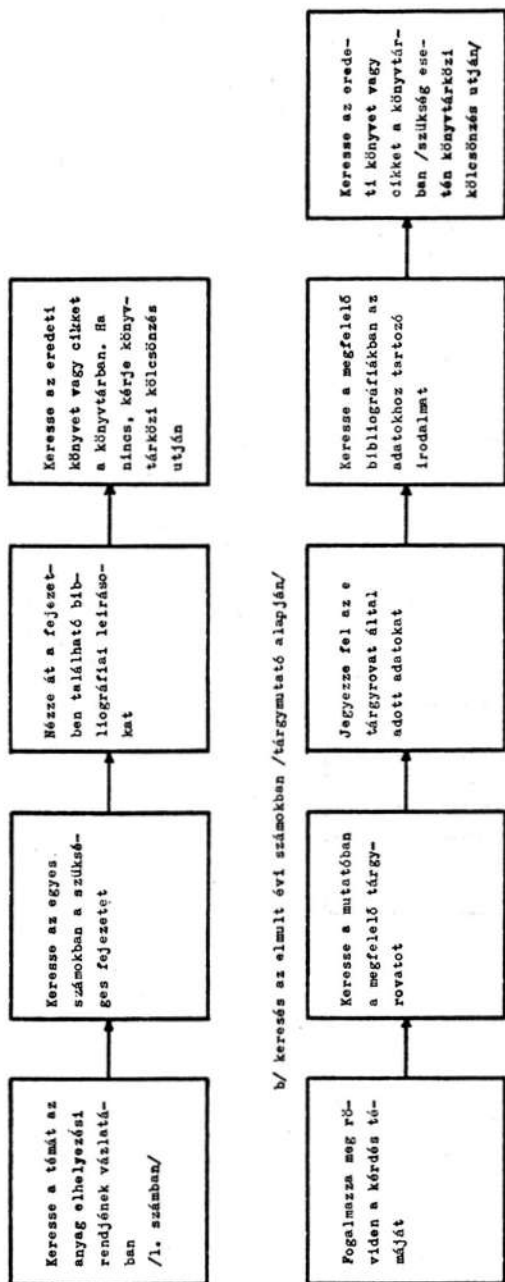
1.ábra

A könyv keresése a betürendes katalógusban

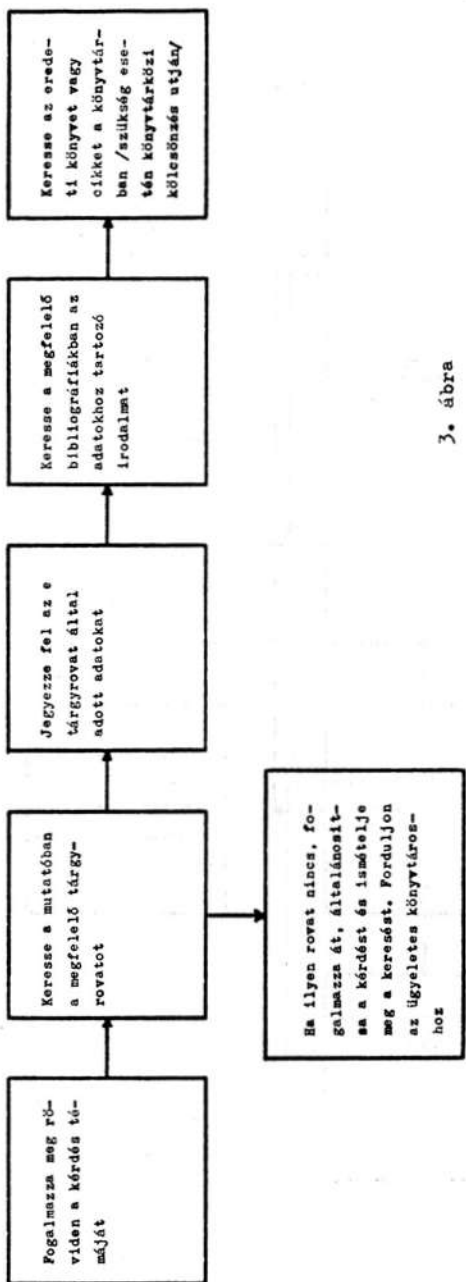

2. ábra
A könyv keresése tárgy szerint
a szakkatalógusban

a/ keresés a folyó évi számokban /tárgymutató nélkül/

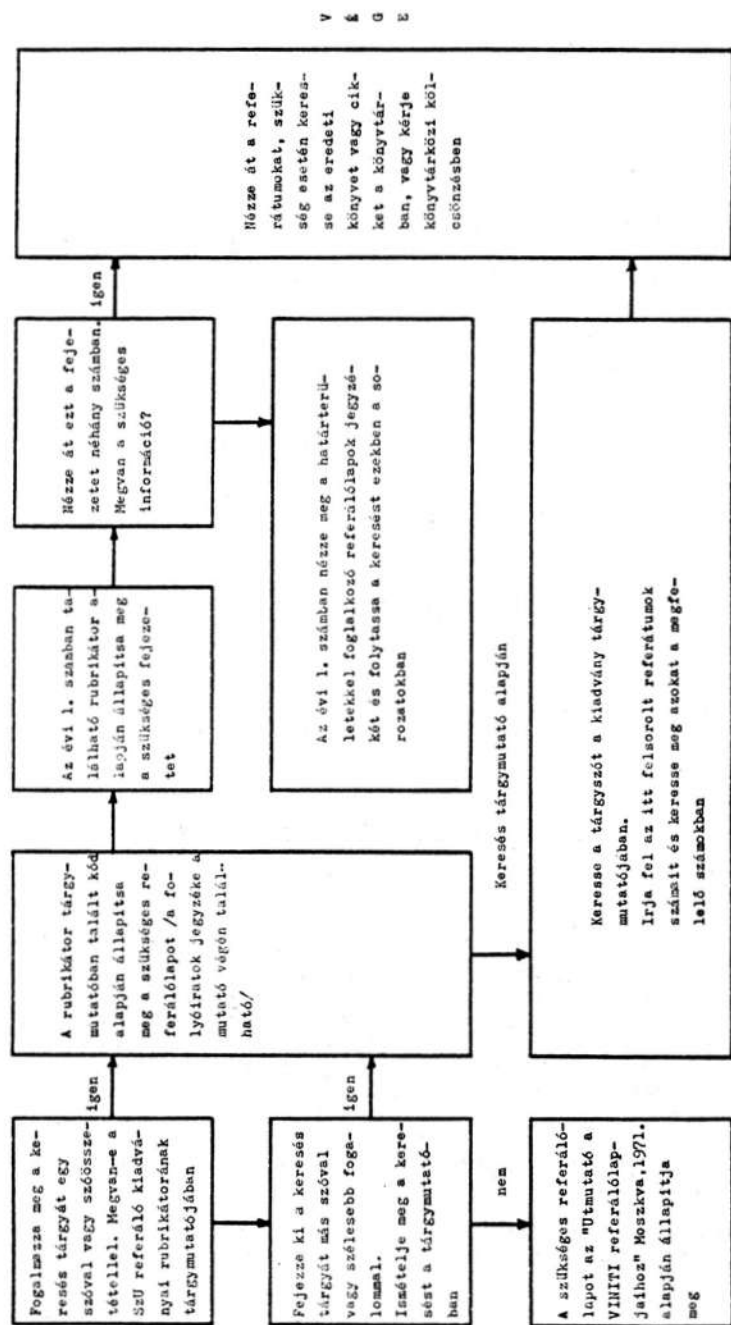

b/ keresés az elmúlt évi számokban /tárgymutató alapján/

3. ábra

Irodalom keresése kurrens bibliográfiában

4. ábra
Információ keresése a referáló folyóiratokban. Keresés a folyó évi számokban.

utmutatást. A 3. ábrában történik utalás az évi 1. számban közölt anyag elhelyezési rendjére, amit az olvasók legtöbb esetben nem ismernek.

Hasonlóan épül fel a keresés referálói folyóiratok alapján. Itt a folyó évi és előző évi számokban való keresést a 4. ábra foglalja össze.

A fenti logikai vázlatok alapján a Lett Köztársasági Tudományos-Műszaki Könyvtárban egy összevont táblát készítettek, amelyben egyesítették a betűrendes- és szakkatalógusban történő keresés vázlatát. A táblához módszertani segédkönyv is készült. Az ilyen módon történő keresést kísérletképpen a Lett Gazdasági Továbbképző Intézetben az 1971/72 és 1972/73 tanévben az "Informatika és információs rendszerek" tantárgy keretében oktatták. A hallgatókkal folytatott beszélgetések rámutattak, hogy a konkrét tevékenységre irányuló javaslatok és a vázlatok sokkal célravezetőbbek, mint a könyvtári munka általános bemutatása.

/Naucsniē i Tehnicēsieskie Biblioteki SzSzSzR,
1975. 1.sz. p.36-42./

Viszocsek Valerijné

TÁJÉKOZTATÁSGÉPESÍTÉS, REPROGRÁFIA

Franciaországban használt dokumentációs software kiegészítése

Az ADBS /Association des Documentalistes et des Bibliothécaires Spécialisés = Dokumentalisták és Szakkönyvtárosok Egyesülete/ Dokumentációs Adatfeldolgozó Albizottsága a Documentaliste 1972. júniusi /9.köt. 2.sz./ különszámában ismertette a Franciaországban működő dokumentációs software első eredményeit, a kifejezetten dokumentációban alkalmazott program/rendszer 31 adatlapjának formájában. Ezeket az adatokat számítógép tervezők, szolgáltató intézmények és a felhasználók biztosították.

1973-ban a Documentaliste /10.köt. 3.sz./ közreadott 11 pótló és 10 javított kiegészítő adatlapot.

Jelenleg 10 új adatlappal a második kiegészítést mutatja be: a 10 új adatlapon bemutatott programok a következők: